

The Journal of Academic Social Science Studies

JASSS

International Journal of Social Science

Doi number: <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS7635>

Number: 70 , p. 119-134, Autumn I 2018

Araştırma Makalesi / Research Article

Yayın Süreci / Publication Process

Yayın Geliş Tarihi / Article Arrival Date - Yayın Kabul Tarihi / The Published Date

09.05.2018

15.09.2018

Yayınlanma Tarihi / Publication of Acceptance Date

30.09.2018

ANA SINIFI ÇOCUKLARI İÇİN MÜZİKSEL KAVRAM VE BECERİLERİ KAZANDIRMAYA YÖNELİK PİYANO DESTEKLİ MÜZİK ETKİNLİKLERİ

*MUSIC ACTIVITIES WITH THE PIANO FOR GAINING MUSICAL CONCEPTS
AND SKILLS FOR THE PRE-SCHOOLERS*

Arş. Gör. Ceren Doğan

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7848-0572>

Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Müzik Öğretmenliği Bölümü

ceren-cakir@hotmail.com

Prof. Dr. Belir Tecimer

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6485-4409>

Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü

belir@gazi.edu.tr

Öz

Bu çalışmada yer alan piyano destekli müzik etkinlikleri sınıf ortamında temel müzik kavramlarını ve müziksel becerilerini piyano ile çocuklara kazandırmak amacıyla hazırlanmıştır. Etkinliklerde, çocuğun piyanoyu doğrudan çalması sağlanarak motor ve bilişsel gelişimine katkı sağlamak amaçlanmıştır. Küçük gruplar için planlanmış olunan bu etkinliklerin çocuğun sosyal gelişimini de desteklemesini planlanmıştır. Etkinlik planlarının hazırlık aşamasında öncelikle alan-yazı taraması yapılarak, mevcut erken çocukluk dönemi piyano öğretimi metotları ve öğretmen rehber kitapları incelenmiş ve bu kaynaklar doğrultusunda kazanım ve göstergeler belirlenmiştir. Etkinliklerin hazırlık sürecinde çocukların bireysel farklılıkları ve gelişimsel özellikleri göz önünde bulundurmuş, öğretimde basitten karmaşığa, somuttan soyuta gitme ilkeleri dikkate alınmıştır. Belirlenen kazanım ve göstergeler doğrultusunda hazırlanan etkinlik planları haftada 2 gün olmak üzere sekiz hafta için düzenlenmiştir. Hazırlanan planlarda etkinlik süreleri 20 dakikadan oluşmaktadır. Etkinliklerin geçerliliği için öncelikle belirlenen kazanım ve göstergeler, eğitim programları ve öğretim alanında bir uzman tarafından değerlendirilmiştir. Ardından müzik öğretmenliği, okul öncesi eğitimi ve

çocuk gelişimi alanlarından 6 uzmanın görüşlerine başvurulmuştur. Uzmanlardan; etkinlikleri amacına uygunluk, açıklık ve anlaşılabilirlik açısından eleştirmeleri, gerekli gördükleri durumlarda etkinliklerin değiştirilmesi, düzeltilmesi ve çıkartılması ile ilgili görüşlerini belirtmeleri istenmiştir. Etkinlikleri değerlendirirken öncelikle kazanım ve göstergelerinin piyano destekli müzik etkinliklerini kapsama durumu ve 5-6 yaş grubundaki çocukların gelişim düzeylerini dikkate almaları uzmanlardan talep edilmiştir. Hazırlanmış olunan etkinliklerin uzman görüşleriyle güvenilirliği sağlandıktan sonra Çankaya-Ankara'da Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir ilkokuldaki 25 ana sınıfı öğrencisine bu etkinliklerin pilot uygulaması yapılmıştır. Uygulama haftada 2 gün yapılmış ve sekiz hafta devam etmiştir. Etkinliklerin uygulanmasını kolaylaştırmak ve öğrenmede kalıcılığını arttırmak amacıyla çocukların etkinliklere 5-8 kişilik gruplar halinde katılması sağlanmıştır. Geliştirilen piyano destekli müzik etkinliklerinin uzman görüşleri doğrultusunda güvenilirliği, pilot uygulama ile geçerliliği sağlandıktan sonra kazanım ve göstergeler, etkinlik planları, öğrenme araçları, işleniş süreci ve değerlendirme durumları yeniden irdelenerek etkinliklerin son düzenlemesi yapılmıştır. Hazırlanmış olunan etkinliklerin okul öncesi eğitimi ve çocuk gelişimi alanlarındaki sosyal ve bilişsel gelişim öğelerini değerlendiren envanterlerle birlikte deneysel çalışmalarda kullanılması önerilmiştir. Ayrıca erken çocukluk döneminde müziksel kavram ve becerilerin ölçülmesi ile ilgili deneysel çalışmalarda da bu etkinliklerin kullanılabileceği önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Erken Çocukluk Eğitimi, Müzik Etkinlikleri, Okul Öncesi Piyano Eğitimi, Piyano Eğitimi, Müzik Eğitimi

Abstract

The music activities planned for this research aim to teach preschoolers basic musical concepts and skills with the active usage of the piano. With encouraging the children to actively use the piano for these music activities, boosting cognitive and motor development is intended. In addition, by planning the activities for the small groups, boosting preschooler's social skills is also targeted. In the preparation process of the music activities, the literature of early childhood piano education has been reviewed. Then, the objectives have been developed with the reference of the literature. Individual differences and developmental aspects of preschoolers have been taken into account in the preparation process. The 8-week music activity charts were planned to teach twice a week for 20-minute.

The outcomes have been reviewed by a curriculum and instruction specialist. Then, six specialists in the fields of childhood development, preschool education, and music instruction viewed the activity plans. The specialists were asked to review the activities by their clarity and convenience for the preschoolers' developmental stages and individual differences. The specialists have also been asked for improvements and alterations in the objectives and activities if it's required. For the reliability of the music activities, a pilot study has been held. Twenty-five preschoolers at a primary school in Cankaya-Ankara participated to the pilot study. The study took place twice a week for 8-week as planned. Since it would be more effective to instruct the activities for smaller groups instead of the whole class population of 25, the students were divided in to groups of 5 to 8 in the activities. After the validity and reliability studies, the charts of the activities were reevaluated and the final arrangements have been done. It's been suggested that this model proposal of the activities may be used in the experimental studies in the pre-school education and child development fields. The piano based music activities may also be used in further experimental studies in music education for the early childhood stage.

Key Words: Early Childhood Education, Music Activities, Preschool Piano Training, Piano Training, Music Education

GİRİŞ

Gelişim alanlarındaki etkisi sebebiyle müzik etkinliklerinin okul öncesi eğitim programının kazanım ve göstergelerine ulaşmada bir aracı olarak kullanılmaya uygun olduğu söylenebilir. Anasınıflarında yer verilen müzik etkinliklerinde çalgı kullanımı çocukların öncelikle müzik etkinlikleri sırasındaki çevresel uyarıcılar ve öğretim araç-gereçleri açısından ilgilerini arttırabilir ve dikkatlerini etkinliğe yönlendirmelerini sağlayabilir. Hem müziksel kavramların hem de okul öncesi eğitim programında yer alan kazanım ve göstergelerin çalgı kullanarak öğretilmesi çocukların farklı duyularına da hitap ederek öğrenmenin kalıcılığını arttırabilir.

Okul öncesi dönem, bebeklik döneminden sonra, insan gelişiminin en hızlı ve öğrenme kapasitesinin en yüksek olduğu dönemdir (Bulut ve Aktaş, 2014: 22). Erken müzik eğitimi, anne karnından başlayarak çocuklara birçok motorsal ve zihinsel beceri kazandırır. Anne ve babaların, müzik ve çalgı eğitimine evlerde zenginleştirilmiş mekânlar oluşturarak katılmaları gerekmektedir (Soysal, 2012: 192).

Müziksel yetenek, her çocukta var olan geliştirilebilir bir yetenektir. Uygun ve doğru bir müzik eğitimi ile her çocuk, tıpkı ana dilini öğrendiği gibi müzik yeteneğini de geliştirebilir. Ana dili öğrenmeye benzer şekilde müziksel yetenek de düzenli çalışma yoluyla gelişme gösterir (Suzuki, 1978: 3).

Erken çocukluk döneminde piyano eğitimine başlamak için 4 ile 6 yaşlar arası uygundur (Uszler, Gordon ve Smith, 1991: 36). Yine de piyano eğitimine başlarken çocuğun kas olgunlaşması, koordinasyonu, dikkat döngüsü ve ilgisine dikkat edilmelidir (Thomas-Lee, 2003: 43). Bu yaş grubundaki çocuklarla çalışırken piyanoda uygulama süresi 15-20 dakikayı geçmemelidir, aksi durumda çocuğun ilgisi dağılabilir (Emonts, 2010: 4).

Küçük çocuklara piyano eğitimi verilirken çocuğun piyano çalışmaktan keyif almasına dikkat edilmeli, önceden öğrenilen şeylerin üzerine yenilerini koyarak küçük adımlarla ilerlenmelidir. Çalışmalar, rahat bir teknikle ritmik bir akış sağlanarak yapılmalıdır.

Çalma yeteneği ve müziksel hafızası geliştikten sonra çocuğa nota eğitimi verilebilir. Nota eğitiminin amacı çocuğun eseri ezberlemesine yardımcı olmaktır (Kasap, 2005: 378).

Çocuk piyano eğitimi alırken nota öğretimi ne kadar ertelenirse çocuğun nota okuma becerisi de o kadar akıcı ve güvenli olur. Öğretmenler öğretim hızlarını ve içeriğini doğru ayarladıklarında daha yüksek başarı bekleyebilirler. Küçük çocukların görsel öğeleri öğrenmesi çoğu yetişkinin düşündüğünden daha hızlıdır, bu çocukların daha okumayı öğrenmeden televizyon reklamlarından öğrendikleri logoları tanıyıp söylemelerinden de anlaşılabilir. Ses ve ritim unsurlarını notada tanımak bundan daha zor değildir (Thomas-Lee, 2003: 45).

Piyano eğitiminin çatısını nota okumak oluşturur. Öğrenme hedefleri ayrıca klavyenin yapısını öğrenmek, teknik beceriler kazanmak ve ince motor becerileri geliştirmek üzerine kuruludur. Küçük çocuklarda nota okuma ise anahtarlar, dizeler, ölçü, nota ismi ve süresi, sus, ifade sembolleri, tempo tutma gibi nota okumaya hazırlık çalışmalarını içerebilir (Thomas-Lee, 2003:43).

Beş-altı yaş grubundaki çocuklara yönelik piyano çalmaya hazırlayıcı metotlar incelendiğinde nota öğretiminde genellikle üç tür yaklaşım kullanıldığı görülmüştür (Faber, 2007; Thompson, 2010; Bastien, 1987; Agay, 1992; Çevikkaya, 2012). Bunlar Orta do, aralıksal yaklaşım ve çoklu ton yaklaşımlarıdır Orta do (Middle C) yaklaşımında iki elin başparmağı klavyenin tam ortasındaki do (Orta do) tuşunda bir arada iken diğer parmaklar çevresindeki beyaz tuşlardadır. Orta do yaklaşımı ile öğretimde genellikle bu pozisyonda uzunca bir süre öğretime devam edilir. Aralıksal yaklaşımda (Intervalllic Landmark) ise öğrenci piyano üzerinde kendine tüm do tuşları gibi bir işaret belirler ve bu işareti kullanarak istenilen notaya atlamalar yapar. Bu yaklaşımda nota okumaya hazırlık çalışmalarında dizeksiz şekilsel bir okuma kullanılır. Bu yazımda notalar, ezginin yönüne göre dizeksiz olarak gösterilir. Çoklu ton (The Multiple Key) yaklaşımında ise öğrencilerin çok çeşitli pozisyon ve tonlarda çalmaları esastır.

Öğrencilerden belirli bir ezgiyi Sol, Re, La, Mi gibi farklı nota pozisyonlarında da çalmaları istenir. Asıl hedef 12 tonun tamamında beşli (Pentachord) pozisyona hakim olmaktır. Ezgiyi farklı tonlarda çalmayı (Transpoze) öğrenme ve tonun değiştiricilerini (key signatures) doğru kullanma alıştırma yoluyla geliştirilir, yine de öğrencinin bazı çalışmalarda ezgiyi nota aralığı ve yönünü hesaplayarak çalabilmesi de beklenir. Piyano metotları geliştikçe zaman içinde çoklu ton yaklaşımı değişikliğe uğrayıp basitleşmiş, uzun süre do pozisyonunda kaldıktan sonra sol, fa ve diğer pozisyonlara geçilmiştir (Thomas-Lee, 2003: 46).

Bu araştırmada hazırlanmış olunan piyano destekli müzik etkinlikleri ana sınıfı öğrencilerinin temel müzik kavramları ve müziksel becerilerini piyano ile çocuklara kazandırmayı hedeflemiştir. Etkinliklerde, çocuğun piyanoyu doğrudan çalması sağlanıp motor ve bilişsel gelişimine katkı sağlamak amaçlanmıştır. Küçük gruplar için hazırlanmış olan bu etkinliklerin çocuğun sosyal gelişimini de desteklemesi planlanmıştır.

YÖNTEM

Bu araştırma bir deneysel çalışmadır. Tek gruplu son-test deneysel deseninden faydalanılmıştır. Etkinliklerin planlanmasında öncelikle alan-yazı taraması yapılarak mevcut erken çocukluk dönemi piyano öğretimi metotları ve öğretmen rehber kitapları incelenerek bu kaynaklar doğrultusunda kazanım ve göstergelerin belirlenmesi için bir ön çalışma yapılmıştır (Faber,2007; Thompson, 2010; Bastien,1987, Agay, 1992; Çığ Çevikkaya, 2012). Etkinliklerin hazırlık sürecinde çocukların bireysel farklılıkları ve gelişimsel özellikleri göz önünde bulundurmuş, öğretimde basitten karmaşığa, somuttan soyuta gitme ilkeleri dikkate alınmıştır. Yapılan alan-yazı taraması ile bu araştırma için Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Programında bulunmayan yedi adet kazanım ve bu kazanımların göstergeleri geliştirilmiştir. Hazırlanan etkinlik planları haftada 2 gün olmak üzere sekiz haftalık olarak düzenlenmiştir. Hazırlanan planlarda etkinlik süreleri 20 dakikadan oluşmaktadır.

Son şekli verilen etkinliklerin geçerliliği için öncelikle eğitim programları ve öğretim

alanında bir uzmandan etkinlik kazanım ve göstergeleri ile ilgili görüşleri alınmıştır. Ardından müzik öğretmenliği, okul öncesi eğitimi ve çocuk gelişimi alanlarından altı uzmanın görüşlerine başvurulmuştur. Uzmanlardan; etkinlikleri amacına uygunluk, açıklık ve anlaşılabilirlik açısından eleştirmeleri, gerekli gördükleri durumlarda etkinliklerin değiştirilmesi, düzeltilmesi ve çıkartılması ile ilgili görüşlerini belirtmeleri istenmiştir. Uzmanlardan etkinlikleri değerlendirirken öncelikle kazanım ve göstergelerinin piyano destekli müzik etkinliklerini kapsama durumu ve 5-6 yaş grubundaki çocukların gelişim düzeylerini dikkate almaları talep edilmiştir. Ayrıca uzmanlar etkinlik planlarını kazanımlara uygun ve çocukların ilgisini çekecek nitelikte olması, yeterli somut deneyim sağlaması, etkinlik süresinin yeterliliği, kullanılacak materyallerin amaca uygunluğu, etkinlik sırasında çocuklara verilen yönergelerin açıklığı, bir etkinlikten diğer etkinliğe geçişlerin uygunluğu, etkinliklerin kendi içinde bütünlük göstermesi açısından da irdelemesi istenmiştir.

Etkinliklerin uygulamadaki güvenilirliği için Ankara-Çankaya'da bir devlet okuluna bağlı ana sınıfı öğrencileri üzerinde bu etkinliklerin pilot uygulaması yapılmıştır. Araştırmanın geçerlilik çalışması olan bu uygulama, haftada 2 gün olmak üzere toplam 8 hafta sürmüştür. Pilot uygulama toplam 25 çocuğa yapılmıştır. Uygulamayı kolaylaştırmak ve öğrenmede kalıcılığını arttırmak amacıyla çocukların etkinliklere 5-8 kişilik gruplar halinde katılmasına karar verilmiştir. Pilot uygulama sırasında kamera kaydı alınmış, bu kayıtlar bir kontrol listesi kullanılarak 3 uzman tarafından değerlendirilmiştir. Kontrol listesinde kazanım ve göstergelerin sınıf düzeyine uygunluğu, etkinliğin ilgili kazanım ve göstergeler ile uyumu, kullanılan öğretim yaklaşımı ve araç-gereçlerinin uygunluğu, çocukların dikkat ve ilgi düzeyleri, etkinlik süresinin yeterliliği ile ilgili sorulara yer verilmiştir. Değerlendirme sonucunda kazanım ve göstergeler, etkinlik planları, öğrenme araçları, etkinlik işleniş süreci ve değerlendirme durumları yeniden irdelenerek etkinliklere son şekli verilmiştir.

Öğretilecek kavramlar ve becerilerin kazandırılmasında piyano

kullanımının yanı sıra çıkartmalar, kalem ve kağıt, oyun hamuru, boncuklar, kartondan kesilmiş şekiller gibi materyallerden de faydalanılmıştır. Bu materyallerin kullanımındaki amaç, çocuğu güdülemek, çocuğun farklı duyularına hitap etmek ve öğrenmede gerekli görüldüğünde ipucu sağlamaktır. Ayrıca piyano taburesine oturan çocukların ayaklarının yere yetişememesi durumu sebebiyle çocukların ayaklarının altına bir tabure konularak yere sağlam basmalarına dikkat edilmiştir.

Kazanım ve Göstergeler

Model önerisine ait kazanım ve göstergeler bu model önerisi için özel olarak geliştirilmiştir. Toplam 7 adet kazanım belirlenmiştir. Bu kazanımlar çocuklara temel müzik kavramlarını ve becerilerini öğretmenin yanı sıra piyano eğitimi ile ilgili kazanımlar da içermektedir. Model önerisine ait kazanım ve göstergeler şu şekilde listelenmiştir:

1. Piyanyolu oluşturan parçaları tanıır.
 1. Piyanoda klavyeyi gösterir.
 2. Klavye tuşlarının renklerini söyler.
 3. Piyano pedallarını gösterir.
 4. Kaç pedal olduğunu söyler.
2. Klavye tuşlarını kullanarak farklı sesler üretir.
 1. Klavyeyi kullanarak kısa ve uzun sesler çalar.
 2. Klavyeyi kullanarak ince ve kalın sesler çalar.
 3. Piyanodaki tuş dizilimi özelliklerini kavrar.
 1. İkili siyah tuş gruplarını gösterir.
 2. Üçlü siyah tuş gruplarını gösterir.
 3. Siyah tuşları çalar.
 4. Piyanoda do tuşlarının ikili siyah tuş grubunun solunda kaldığını söyler.
 5. Piyanoda do tuşlarını çalar.
 4. Parmak numaraları ile el parmaklarını ilişkilendirir.
 1. Öğretmenin söylediği parmak numarasının hangi parmağa ait olduğunu gösterir.
 2. Verilen çalışma parçasındaki parmak numarasını doğru parmakla çalar.

5. Notalar ile piyano tuşlarını ilişkilendirir.

1. Kalınlaşan seslerin notasının daha aşağıda yazıldığını söyler.

2. İncelen seslerin notasının daha yukarıda yazıldığını söyler.

3. Verilen çalışma parçasında notaları gösterir.

4. Bir vuruşluk notayı gösterir. (♩)

5. Bir vuruşluk notanın şekilsel özelliklerini söyler.

6. Verilen çalışma parçasında yer alan bir vuruşluk notaları (♩) doğru süre değeriyle çalar.

7. Verilen çalışma parçasında sapı yukarıda olan notaları piyanoda sağ el ile çalar.

8. Verilen çalışma parçasında sapı aşağıda olan notaları piyanoda sol el ile çalar.

6. Gürlük (nüans) simgeleri ile sesin özelliklerini ilişkilendirir.

1. Gürlük kelimesinin sesin kısıklık ya da yüksekliği olduğunu söyler.

2. "Forte" (f) simgesinden sonraki notaların yüksek sesli olduğunu söyler.

Verilen çalışma parçasında "Forte" simgesini (f) gösterir.

3. Verilen çalışma parçasında (f) simgesi olan notaları yüksek sesle çalar.

4. "Piano" (p) simgesinden sonraki notaların kısık sesli olduğunu söyler.

5. Verilen çalışma parçasında "Piano" simgesini (p) gösterir.

6. Verilen çalışma parçasında (p) simgesinden sonra gelen notaları kısık sesle çalar.

Etkinliklerde yer alan topluluğa çalma çalışmalarında çocukların kişiliğini zedeleyici davranılmamasına özellikle dikkat edilmelidir. Öğrenme sürecinde çocuklar yardıma gereksinim duyduğunda gerekli yardım, destek, rehberlik ve yakınlık sağlanmalıdır.

BULGULAR

Etkinlik Planları

Model önerisi için hazırlanmış olunan etkinlik çizelgeleri her hafta için iki adettir. 8 hafta için toplam 16 adet etkinlik planı düzenlenmiştir.

Tablo 1: Birinci Hafta Etkinlik Planı

1. GÜN: PİYANOYU TANIYALIM	2. GÜN: NASIL BİR SES?
<p>KAZANIM VE GÖSTERGELERİ</p> <p>1. Piyanoyu oluşturan parçaları tanır.</p> <ol style="list-style-type: none"> Piyanoda klavyeyi gösterir. Klavye tuşlarının renklerini söyler. Piyano pedallarını gösterir. Kaç pedal olduğunu söyler. 	<p>KAZANIM VE GÖSTERGELERİ</p> <p>2. Klavye tuşlarını kullanarak farklı sesler üretir.</p> <ol style="list-style-type: none"> Klavyeyi kullanarak kısa ve uzun süreli sesler çalar.
<p>MATERYALLER</p> <p>Elektronik piyano, Bir piyano eserine ait nota</p>	<p>MATERYALLER</p> <p>Elektronik piyano, ayak için tabure</p>
<p>ÖĞRENME SÜRECİ</p> <p>Öğretmen çocuklara kendisini tanıtır ve beraber bugün beraber şarkı söyleyeceklerini açıklar. Çocuklar piyano etrafında yarım daire olarak dizilir. "Öğretmen " Bu nedir, biliyor musunuz?" diye sorar. Çocuklar cevapladıktan sonra ""Piyano bir çalgıdır, piyanoyla müzik yaparız." diye ekler. "Yakından bakmak ister misiniz?" diye soran öğretmen çocukların yaklaşmasına izin verir ve "Ses nereye basınca çıkıyor bir bulun bakalım." diye ekler. Öğretmen tuşları göstererek "Buraya klavye denir diye ekler. Çocuklar piyanonun etrafında dolaşarak onu inceler. Öğretmen "Tuşlar ne renk?", "Aşağıda ne var, pedallar mı? Araba pedalına mı benziyor?" gibi sorular sorar. Bir çocuktan ayağını pedalın üzerine koyması ve basılı tutması istenir, 3 tane çocuktan ise tuşlara basması istenir. Öğretmen "Sesleri dinleyin" der, pedala basan çocuğa ayağını çekmesini söyler, "Seslere ne oldu?" diye sorar ve çocuklar değişikliği kendi cümleleriyle açıklar. Öğretmen "Ben yeni bir şarkı çalmayı nasıl öğrenebilirim?" diye sorar, bir piyano eserinin notasını gösterir, "Burada yazıyor, bunu kitap okur gibi okuyorum der ve eseri nota sehпасına koyacağını söyler.</p>	<p>ÖĞRENME SÜRECİ</p> <p>Öğretmen, çocukların çember halinde dizilmesini ister. "Merhaba çocuklar, bugün hepimiz birer ayna olalım" der. "Önce ben ellerimi çırpayım, sizler benim aynam olun, yaptığım gibi yapın." der. Ellerini üç kere çırpar ve çocuklar taklit eder. Öğretmen "şimdi bir de ayaklarımla yapayım" der ve ayaklarını üç kere yere vurur. Çocuklar tekrarladıktan öğretmen "Ben kaç kere ayak vurdum?" diye sorar, çocuklar cevapladıktan sonra öğretmen "şimdi de ben ayna olmak istiyorum, bana kim elleriyle 4 kısa ses vurur?" diye sorar. Bir çocuktan örneklemesini ister, arkadaşları onu da taklit eder. Öğretmen "Arkadaşlar elimle uzun ses de çıkarmak istiyorum ama nasıl yapabilirim?" diye sorar. Çocuklar fikir üretirler, ardından öğretmen "Belki de Piyano kullanabilirim." der. "El çırparak üç kısa ses yapmıştık" diyen öğretmen Orta do'yu kısa bir ses olarak üç kere çalar, "Bu nasıl bir ses, haydi piyanonun aynası olun." der. Çocuklar cevapladıktan sonra öğretmen "Bu çaldığımı bana kim elini çırparak yapabilir?" diye sorar ve gönüllü bir öğrenciye söz hakkı verir. "Şimdi başka bir örnek vereyim, başla dediğimde benim çalışımı el çırparak taklit edin" der. Öğretmen orta do'da üç uzun ses çalar ve çocuklar el çırparak taklit eder.</p>
<p>DEĞERLENDİRME</p> <p>Öğretmen şimdi bir notadaki müziği çalacağını söyler, "Müzik durduğunda size piyanonun bir parçasını soracağım, herkes oraya dokunsun der, Çalmaya başlar, durur ve "Nota sehпасı?" diye sorar. Çocuklar nota sehпасına dokunduktan sonra çalmaya devam eder, tekrar durup "Pedalları gösterin" der. Ardından çalmaya devam eder ve bir süre sonra tekrar durup "Klavye nerede?" diye sorar. Sonrasında çalmaya devam eder, durup "Siyah tuşlar?" der. Çalmaya devam ederken son olarak beyaz tuşları sorar ve eseri bitirir.</p> <p>Çocuklara "Eseri beğendiniz mi?" diye soran öğretmen bu eseri Mozart tarafından bestelendiğini söyler. Eserin aslen bir Fransız ninnisinden esinlendiğini ekler ve "Ninniler ne zaman söylenir?" diye sorar. Çocukların cevaplarını dinledikten sonra öğretmen teşekkür ederek dersi bitirir.</p>	<p>DEĞERLENDİRME</p> <p>Çocuklar sırayla piyano taburesine oturur ve ayak altlarına tabure yerleştirilir. Öğretmen çocuğun kulağına "Bir tuş seç ve o tuşa basıp elini hemen çek, biz de ses kısa mı uzun mu söyleyelim" der. Diğer çocuklar çıkan sesin özellikleri hakkında fikir üretirler. Başka bir çocuk piyano taburesine oturur, çocuğa "Peki sen nasıl bir ses çalacaksın?" der. Çocuk çalınca öğretmen "kaç ses çaldı", "kısa ya da uzun sesler miydi" gibi sorular sorar. Başka bir çocuk piyano taburesine oturur ve öğretmen çocuğun kulağına "bir tuşa bas, elini tuşun üstünden kaldırma" der, çocuklar çıkan uzun sesi kendi cümleleriyle açıklar. Bir diğer çocuk piyano taburesine oturur, "Bize kaç tane uzun ses çalacaksın?" diye çocuğun kulağına seslenir. Arkadaşları çocuğun çaldığı uzun sesleri sayarlar. Öğretmen, "Kısa ve uzun sesler çıkardık, en çok</p>

AİLE KATILIMI

Aileye evde çocuğa internet ortamında veya müzik çalar ile bir piyano parçası dinletmesi önerilebilir.

hangisi hoşunuza gitti?" diye sorar. Çocuklar cevapladıktan sonra öğretmen Öğretmen bir de "peki ellerimi masaya vursam kısa ses mi çıkar?" diye sorar. Cevapların ardından "Ama ben ellerimi masaya vurarak uzun ses de çıkarmak istiyorum, sizce nasıl yapayım?" diye sorar. Çocukların yönlendirmesiyle ellerini masaya arka arkaya vurur ve dersi bitirir.

Tablo 2: İkinci Hafta Etkinlik Planı

1. GÜN: HAYVANAT BAHÇESİNDE	2. GÜN: ADIMIZI ÇALALIM
KAZANIM VE GÖSTERGELERİ 2. Klavye tuşlarını kullanarak farklı sesler üretir. 2. Klavyeyi kullanarak ince ve kalın sesler çalar.	KAZANIM VE GÖSTERGELERİ 2. Klavye tuşlarını kullanarak farklı sesler üretir. 2. Klavyeyi kullanarak ince ve kalın sesler çalar.
MATERYALLER Elektronik piyano, ayak için tabure KAVRAMLAR İnce ses, kalın ses	MATERYALLER Elektronik piyano, ayak için tabure, üç adet top.
ÖĞRENME SÜRECİ Çocuklar çember olarak dizilirler, öğretmen "Merhaba, Ali Babanın Çiftliği şarkısını biliyor musunuz arkadaşlar? diye sorar, "Ben piyanoda çalmayı öğrendim, şarkıyı söyleyin size eşlik yaparım" der. Çocuklara eşlik yaptıktan sonra öğretmen "Şimdi Ali Babanın Çiftliğinde civcivler olsun?" diyen öğretmen "Peki civcivin sesi ince mi kalın mı ona göre çalayım." der. Çocuklar cevapladıktan sonra şarkının bu bölümü piyanonun ince sesleriyle çalınır. "Peki kalın sesli bir hayvan biliyor musunuz? diye soran öğretmen çocukların cevaplarının ardından "Ali babanın kalın sesli inekleri varmış "diyerek şarkıyı kalın sesli olarak çalar.	ÖĞRENME SÜRECİ Çocuklar piyano etrafında klavyeyi göreceğ şekilde yarım daire oluşturur. "Çocuklar adımlı hatırlıyor musunuz?" diye sorar. Öğretmen adımı hatırlattıktan sonra öğretmen "Ben de hepimizin adını iyice öğrenmek istiyorum. Ezberlemek için piyanoda adınızı çalacağım" der. "Önce kendi adımı piyanoda çalayım" dedikten sonra ve adının konuşma ritmini (Örn. Ay-şe=♪♪) piyanoda çalar." "Adımı bir de ince sesle çalayım diyen öğretmen piyanonun en sağında kalan tuşla tekrar adının ritmini çalar.

DEĞERLENDİRME

“Çocuklar şimdi bir de hayvanat bahçesine gidelim.” diyen öğretmen hayvanat bahçesine daha önce kim gitti?” diye sorar. Çocuklara orada hangi hayvanların bulunduğunu, o hayvanların seslerinin ince mi kalın mı olduğunu sorar. Bir çocuk piyano taburesine çağırılır, çocuktan ince sesli bir hayvan seçip öğretmenin kulağına söylemesi istenir, öğretmen piyanonun sağ tarafının ince sesler çıkardığını söyler ve sesi tuşlarla taklit etmesini ister. Çocuk tuşları çalınca öğretmen “Bu hangi hayvan olabilir, sesi ince mi kalın mı?” diye sınıfa sorar. Çocuklar cevaplayınca “Peki evimizde bizimle mi yaşar, yoksa çiftlik hayvanı mı, büyük ya da küçük mü” gibi sorular sorarak arkadaşlarının çocuğun piyanoda yapmaya çalıştığı sesin ait olduğu hayvanı tahmin etmesi sağlanır. “Arkadaşlar bugün benimle şarkı söylediğiniz için teşekkür ederim, ben de sizinle sohbet ederken hayvanat bahçesine gitmiş gibi oldum. Teşekkürler.” diyerek etkinliği bitirir.

DEĞERLENDİRME

Öğretmen “Şimdi sırayla gelip adınızı bana öğretir misiniz?” diye sorar. Çocuklar piyanoda sırayla adlarının hece ritimlerini piyanoda çalar. Çocuğun ayaklarının altında tabure bulunmalıdır. Uygulamaya çıkan çocuğa öğretmen “Adını nasıl çalacaksın?” diye sorar. Çocuk tiz ya da pes sesle çalmak gibi tercihler yapar. Siyah ya da beyaz tuşlarda da uygulamalar yapılır.

Öğretmen tekrar piyano taburesine oturur, “Bakalım adlarınızı öğrenmiş miyim? çocukların adlarını sırayla piyanoda çalar. Öğreten çocuklara “Şimdi birinizin adını çalacağım, bakalım bilebilecek misiniz” der. Bir çocuğun adını ritmik olarak bir kere piyanoda çalar. Çocuklar tahmin eder. Öğretmen “Adını öğrenemediğim, karıştırdığım arkadaşlarınız üzülmesin, haftaya tekrar sizinle piyano çalacağız, o zama bana isimlerinizi öğretebilirsiniz” diyerek dersi bitirir.

AİLE KATILIMI

Evde çocuğa internet ortamında ya da ansiklopedi ile duvar ve konsol piyano resmi gösterilmesi önerilebilir.

AİLE KATILIMI

Aileye evde çocuğa internet ortamında veya müzik çalar ile bir piyano parçası dinletmesi önerilebilir.

Tablo 3: Üçüncü Hafta Etkinlik Planı

1. GÜN: EĞLENCE TRENİ	2. GÜN: YILAN VE SİNCAP
KAZANIM VE GÖSTERGELERİ 2. Klavye tuşlarını kullanarak farklı sesler üretir. 1. Klavyeyi kullanarak kısa ve uzun süreli sesler çalar. Klavyeyi kullanarak ince ve kalın sesler çalar.	KAZANIM VE GÖSTERGELERİ 2. Klavye tuşlarını kullanarak farklı sesler üretir. 1. Klavyeyi kullanarak kısa ve uzun süreli sesler çalar.
MATERYALLER Elektronik piyano, üzerinde 1, 2 ve 3 yazan üç adet top	MATERYALLER Elektronik piyano, ayak için tabure,
SÖZCÜKLER Hafif ses, kuvvetli ses	KAVRAMLAR Kısa ses, uzun ses
ÖĞRENME SÜRECİ Öğretmen "Merhaba çocuklar bugün sınıfta saklanmış atıştırma kalıpları var. Size piyano çalarak ipucu vereceğim ve onları bulduğunuzda hep beraber yiyeceğiz. Ama önce tren olun bakalım" der. Çocuklar tren gibi tek sıra olarak dizilir. "Bu tren yavaşça istasyona kalksın şimdi." diyen öğretmen ve çocuklar tren taklidi yapmaya başlarlar. Öğretmen "Tren hızlansın, düdüğü çalsın ve tekrar yavaşlayıp istasyona dönsün" der. "Şimdi yolcuların karnı acıktı haydi atıştırma kalıpları bir şeyler bulalım. Size piyano çalarak ipucu vereceğim." diyen, piyanoda kısık ve yüksek sesler örnekler. "Uzun sesli ezgiler çalacağım, siz atıştırma kalıplara yaklaştıkça sesler kısılıp tempo hızlanacak" diyen öğretmen oyunu başlatır.	ÖĞRENME SÜRECİ Öğretmen çocuklarla selamlaştıktan sonra "Çocuklar bugün size bir yılanla sincabın hikayesini anlatacağım." der. "Bir gün bir yılan ormandaki piyano ağacında geziniyormuş, bu ağaç sihirliymiş, yaprakları siyah ve beyazmış. Dokunduğu zaman bu yapraklar ses çıkarırmış. Yılan yaprakların üzerinde gezindikçe uzun uzun sesler çıkıyormuş bu yapraklardan." der. Ardından öğretmen eliyle yılan taklidi yaparak piyanoda uzun sesler çalar. "Derken arkadaşı olan sincabı görmüş, ona merhaba demiş ve bu siyah beyaz yapraklı ağacı biliyor musun diye sormuş. Sincap ağacı ilk kez gördüğünü söylemiş ve yılanın yardımıyla ağaca tırmanmış. Sincap yaprakların üstünde zıplamış ve ağaçtan kısa kısa sesler çıkmış." der. Ardından öğretmen piyanoda kısa sesler çalar. Öğretmen "Yılan zıplayan sincaba bakıp akşam olduğunu, artık eve gitmesi gerektiğini söylemiş. Sincapla yarın tekrar bu piyano ağacında buluşmak üzere sözleşmişler ve evlerine gitmişler." diyerek hikayeyi bitirir.
DEĞERLENDİRME Öğretmen piyanoda uzun seslerle müzik çalar çocuklar sınıfta saklı atıştırma kalıplara yaklaştıkça daha kısa sesler kullanıp tempoyu hızlandırır. Çocuklar atıştırma kalıpları bulunca atıştırma kalıpları tüm sınıfa dağıtılır. Öğretmen bu sefer kalın sesli ezgiler çalacağını, çocuklar yaklaştıkça ince seslerden oluşan bir ezgi çalacağını söyler. İpucu ile atıştırma kalıpları bulduktan sonra atıştırma kalıpları uygulama sonunda çocuklar arasında paylaşılır. Öğretmen çocuklara "Bu da benim piyanolu saklama kalıpları oyunumdu, beğendiniz mi?" diye sorar. Çocuklar cevapladıktan sonra öğretmen teşekkür ederek dersi bitirir.	DEĞERLENDİRME Öğretmen piyanoda birkaç kısa ses çalar. Çocuklardan sesin özelliklerini söylemesi istenir ve çocuklara sizce bunu bir yılan mı çalsın sincap mı diye sorulur. Öğretmen bu sefer uzun sesler çalar, çocuklara aynı soru yönelir. Çocuklar sırayla piyano taburesine oturur, ayaklarının altına tabure koyulur. Öğretmen çocuğun kulağına "Şimdi sen bir sincap ol ve bize piyano ağacını çal." der. Çocuk eğer uzun sesler çalarsa öğretmen çocuğun kulağına "Bu sincap biraz yorgun sanırım, sen yılan ol o zaman" der. Ardından öğretmen diğer çocuklara "Arkadaşınız bir yılan mı yoksa sincap mı?" diye sorar. Bu oyun diğer çocuklarla da yapılır. Öğretmen "Bir şey denemek istiyorum, elimi ses tamamen bitene kadar tuştan kaldırmayacağım, bakalım kaç saniye sürecek?" der. Çocuklar ve öğretmen, tuşa basılmasının ardından parmakları ile sessizce sayarlar. Öğretmen "Hikayemi dinlediğiniz için teşekkür ederim." diyerek dersi bitirir.

Tablo 4: Dördüncü Hafta Etkinlik Planı

1. GÜN: ÇİZGİLERİ ÇALALIM	2. GÜN: SİNCABIN HİKAYESİ
<p>KAZANIM VE GÖSTERGELERİ</p> <p>2. Klavye tuşlarını kullanarak farklı sesler üretir.</p> <p>1. Klavyeyi kullanarak kısa ve uzun süreli sesler çalar.</p>	<p>KAZANIM VE GÖSTERGELERİ</p> <p>3. Piyanodaki tuş dizilimi özelliklerini kavrar.</p> <p>1. İkili siyah tuş gruplarını gösterir.</p> <p>2. Üçlü siyah tuş gruplarını gösterir.</p>
<p>MATERYALLER</p> <p>Elektronik piyano, kağıt, kalem</p>	<p>MATERYALLER</p> <p>Elektronik piyano, göz ve fındık şeklinde çıkartmalar, sincap ve klavye resimli boyama kâğıtları, ayak için tabure</p>
<p>KAVRAMLAR</p> <p>Kısa ses, uzun ses</p>	<p>SÖZCÜKLER</p> <p>-</p> <p>KAVRAMLAR</p> <p>Sağ-Sol</p>
<p>ÖĞRENME SÜRECİ</p> <p>Çocuklardan piyano etrafında yarım daire oluşturması istenir. Öğretmen piyano taburesine oturur ve “Çocuklar merhaba bugün çaldığımız müziklerin resmini çizmek istiyorum” der. Çocuklara kağıt ve kalem dağıtır. Öğretmen de bir kağıt kalem alır. “Kağıda uzun sesler için çizgi çiziyorum” diyen öğretmen, kağıdın arka yüzünü çevirir ve kısa sesler için ise nokta koyacağını söyler. Çocuklardan bu şekilde kağıda nokta ve çizgiler çizmesi istenir. Öğretmen kağıtları toplar ve içlerinden bazılarını çizgi ve noktaları uzun-kısa seslerle eşleştirerek piyanoda çalar.</p>	<p>ÖĞRENME SÜRECİ</p> <p>Öğretmen piyano taburesine oturur. Etrafındaki çocuklara bugün bir hikaye anlatacağını söyler: Kendi elinin üzerine iki göz çıkartması yapıştırır “Bir gün bir sincap yuvasından çıkmış. “Bir ağaca tırmanmış,” der ve elini havaya kaldırır. “Derken yerde bir fındık görmüş.” diyen öğretmen, klavyedeki ikili siyah tuş grubuna bir fındık resmi yapıştırır. Ve elini anlatmakta olduğu sincabı canlandırmak için piyanodaki fındık resminin üstüne koyar. “Yakaladım seni fındık” der. Klavyedeki eli ile bilekten saat yönünün tersine çevirme hareketi yapar. “Hmm bu fındık çok güzel, başka var mı, bir sağa bakayım, bir de sola bakayım demiş” derken el bileğini yarım daire şeklinde sağa ve sola çevirir. Öğretmen bir üçlü siyah tuş grubuna başka bir fındık resmi yapıştırır. “İşte bir fındık daha” der ve elini o tuşa doğru havada yarım daire çizerek o tuşa sıçrayan sincabı taklit eder. El bileğiyle tekrar saat yönünün tersine daire hareketi yaparak “Bu fındık da çok lezzetliymiş” der.” “Tekrar sağa ve sola bakayım” diyen öğretmen “Başka fındık kalmamış bu ağaçta, zaten doydum. Yuvama döneyim.” diyerek hikayeyi bitirir.</p>
<p>DEĞERLENDİRME</p> <p>Öğretmen çocuklara piyanoda kısa seslerden oluşan bir ezgi çalar. Çocuklardan seslerin özelliğini açıklaması ve kağıtlarının arkasını çevirip öğretmenin çalmış olduğu ezgiyi noktalarla yazmalarını ister. Ardından uzun seslerden oluşan bir ezgi çalar. Çocuklar seslerin özelliğini söyler ve çizgilerle çizerler.</p> <p>Öğretmen “Şimdi besteler yapın. Kağıda çizgiler ve noktalar çizin ben de size onları çalayım. İsterseniz beraber de tek bir beste yapabilirsiniz” der. Bir süre sonra çocukları piyanonun yanına alarak çocukların bestelerini çalar.</p>	<p>DEĞERLENDİRME</p> <p>Öğretmen çocuklara sincap ve klavye şekilli bir boyama dağıtır. Çocuklar boyama yaparken “Bu hikayede şimdi de sırayla siz sincap olun.” der. Çocuklar sırayla piyano taburesine oturur, ayak altına tabure yerleştirilir. Öğretmen siyah tuş gruplarına fındık resimleri yapıştırır. Öğretmenin yönergeleriyle hikaye çocuklar tarafından sırayla canlandırılır. Ardından öğretmen “Çocuklar bu siyah tuşlar kaçır kaçır gruplanmış bir bakar mısınız? diye sorar ve çocuklar inceledikten sonra ikili ve üçlü sıralamayla (örüntü) dizildiğini söyler. Öğretmen teşekkür ederek dersi bitirir.</p>
<p>AİLE KATILIMI</p> <p>Aileye çocuğu bir piyano dinletisine götürmesi ya da televizyon-bilgisayar ile bir piyano dinletisi izlemeleri önerilebilir. Piyano çalan kişinin ellerini nasıl kullandığı hakkında konuşulabilir.</p>	

Tablo 5: Beşinci Hafta Etkinlik Planı

1. GÜN: BONCUKLU HAMURLAR	2. GÜN: SİYAH TUŞLAR
KAZANIM VE GÖSTERGELERİ 4. Parmak numaraları ile el parmaklarını ilişkilendirir. 5. Öğretmenin söylediği numaranın hangi parmağa ait olduğunu gösterir. 6. Verilen çalışma parçasındaki parmak numarasını doğru parmakla çalar.	KAZANIM VE GÖSTERGELERİ 3. Piyanodaki tuş dizilimi özelliklerini kavrar. 1. İkili siyah tuş gruplarını gösterir. 2. Üçlü siyah tuş gruplarını gösterir. 3. Siyah tuşları çalar.
MATERYALLER Elektronik piyano, rakam çıkartmaları, oyun hamuru, boncuklar	MATERYALLER Elektronik piyano, ayak için tabure, iki farklı renkte çıkartmalar, gökkuşağı şekilli boyama kağıtları
KAVRAMLAR Parmak numaraları	KAVRAMLAR Yukarı-Aşağı
ÖĞRENME SÜRECİ Çocuklardan yarım daire olarak yerde oturmaları istenir. Öğretmen, "Piyano çalarken parmaklarımıza birden beşe kadar numara veriyoruz." der. "Rakam çıkartmaları alın, parmaklarımıza yapıştırılalım." diyen öğretmen sağ elini havaya kaldırır. "Başparmak birinci" der ve 1 çıkartmasını eline yapıştırır. "İkinci parmak hangisi olabilir" diyen öğretmen işaret parmağına 2 rakamını yapıştırır. Aynı şekilde 3, 4, 5 rakamları orta yüzük ve küçük parmağa yapıştırılır. Öğretmen çocuklara oyun hamurları verir. "Şimdi sizden bu hamurları düz bir şekilde elinizle bastırarak açmanızı istiyorum." der. Açılan hamurların üstüne bir sıra dizmek için beş küçük boncuk dağıtılır. Öğretmen "her parmağınıza bir boncuk gelecek şekilde boncukları hamurun üstüne koyun." der. "Şimdi bu boncukları parmaklarımızın ucuyla hamura saplayacağız." Diyen öğretmen birinci parmağını gösterir, "ilk boncuğu birinci parmakla hamura batıralım, der. Öğretmen " Şimdi ikinci parmak der ve ikinci boncuğu ikinci parmakla hamura batırır. Sonrasında üçüncü, dördüncü ve beşinci parmaklar da sırayla boncuğu hamura batırır.	ÖĞRENME SÜRECİ Öğretmen "Bugün piyanodaki ikili siyah tuş gruplarını bulalım" der. Çocuklara aynı renkten çıkartmalar verilir ve bu çıkartmalar ikili siyah tuş grupları bulunarak yapıştırılır. Çocuklara farklı bir renkte çıkartmalar verilir. "Şimdi üçlü siyah tuş gruplarını işaretleyelim." diyen öğretmen işaretlendikten sonra "Anlaşılan bu siyah tuşlar bir ikili bir üçlü halinde diziliyormuş" der.
DEĞERLENDİRME Öğretmen boncukları çıkarın, hamuru elinizle tekrar açın der. "Şimdi diğer elde boncukları batıracağız, ama bu sefer elinizdeki çıkartmaları sökün, parmak numarasını ben söyleyeceğim" diyen öğretmen önce birinci parmağı sorar. Ardından karışık sırayla diğer parmak numaraları sorulur ve uygulanır. Öğretmen teşekkür eder ve çocuklara boncukları hamurdan ayırmalarını söyleyerek dersi bitirir.	DEĞERLENDİRME Öğretmen çocuklara boyama kağıtlarını dağıtır, piyanodaki tüm çıkartmaları söker, sırayla çocukları piyano taburesine oturtur. Orta do sesini bir çıkartmayla işaretler ve "sağ elinle bu çıkartmadan yukarıdaki ikili siyah tuşları kalından inceye doğru sırayla çal" der, "2. ve 3. parmağın tuşlara aynı anda basın" diye ekler. Çalma esnasında çocuktan ses geçişlerinde elini gökkuşağı çizer gibi hareket ettirmesi istenir. Bu çalışmadan sonra çocuktan sol eliyle orta dodan aşağıdaki ikili siyah tuş gruplarını çalması istenir. Öğretmen, başka bir çocuğu piyano taburesine oturtur ve "Şimdi de sağ elinle üçlü siyah tuşları inceden kalın teslere doğru çal, çıkartmanın yukarısında kalan siyah tuşlardan başla." der. Bu sefer 2. 3 ve 4. parmakların aynı anda basın." diye ekler. Sol elle de uygulama yapıldıktan sonra bu çalışmalar uygulama yapmamış çocuklarla da yapılarak ders bitirilir.

Tablo 6: Altıncı Hafta Etkinlik Planı

1. GÜN: YAZALIM ÇALALIM	2. GÜN: GÖKKUŞAĞI
<p>KAZANIM VE GÖSTERGELERİ</p> <p>5. Notalar ile piyano tuşlarını ilişkilendirir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kalınlaşan seslerin notasının daha aşağıda yazıldığını söyler. 2. İncelen seslerin notasının daha yukarıda yazıldığını söyler. 	<p>KAZANIM VE GÖSTERGELERİ</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Piyanodaki tuş dizilimi özelliklerini kavrar. 4. Piyanoda do tuşlarının ikili siyah tuş grubunun solunda kaldığını söyler. 5. Piyanoda do tuşlarını çalar.
<p>MATERYALLER</p> <p>Elektronik piyano, yazı tahtası, kartondan kesilmiş büyük kelebekler, yapıştırıcı hamur.</p>	<p>MATERYALLER</p> <p>Elektronik piyano, iki farklı renkte çıkartmalar, parmak boyası, ayak için tabure</p>
<p>SÖZCÜKLER</p> <p>Nota</p>	<p>SÖZCÜKLER</p> <p>Do</p>
<p>ÖĞRENME SÜRECİ</p> <p>Çocuklar yazı tahtasının etrafında yarım daire şeklinde yere otururlar. Öğretmen "Bugün önce müzik yazacağız, sonra da yazdığımızı ben piyanoda çalacağım." der. Öğretmen müziğin yazılmış hallerinin nota olduğunu açıklar. "Notalarımız kelebek şeklinde olsun." der. Öğretmen örneklemek için yazı tahtasına aşağıdan yukarıya doğru sırayla iki kelebek yapıştırır, Notaları yazarken pes seslerin aşağıda yazıldığını açıklar. İnce seslerin ise daha yukarıda yazıldığını belirtir. Yazılanı yan yana iki tuş olarak piyanoda çalar.</p>	<p>ÖĞRENME SÜRECİ</p> <p>Öğretmen çocuklardan piyanonun klavyesini görece şekilde etrafında durmalarını ister. "Bugün piyanodaki do tuşlarını işaretleyeceğiz." der. "Bunun için önce ikili siyah tuş gruplarını bulmalıyız" der. Çocuklara aynı renkten çıkartmalar verilir ve bu çıkartmalar ikili siyah tuş gruplarına yapıştırılır. Öğretmen "Do, bu tuş gruplarının solundaki ilk nota, sol tarafı gösterir misiniz?" der. Çocuklara farklı bir renkte birer çıkartma verilir. "Şimdi do notalarını işaretleyelim." der. Öğretmenin yönlendirmesiyle çocuklar çıkartmalarla do tuşlarını işaretler.</p>
<p>DEĞERLENDİRME</p> <p>Her çocuğa iki adet karton kelebek verilir. Gönüllü bir çocuktan yazı tahtasına elindeki iki kelebeği yapıştırması istenir. Öğretmen çocukları kelebekleri diledikleri aralıkta yapıştırmakta özgür bırakır. Çocuklar, kelebeklerini farklı yüksekliklerde ya da aynı seviyede yan yana, ya da iki kelebeği alt alta yapıştırabilir. Öğretmen, çocuğun yazım şeklini notalara dönüştürüp piyanoda çalar. İki kelebeğe çalıştıktan sonra çocuklar sırayla piyano taburesine oturtulup piyanoda arka arkaya iki tuşa basmaları istenir. Çocuğun bastığı sesler öğretmenin yönlendirmesiyle kelebekler tahtaya yapıştırılarak yazılır.</p>	<p>DEĞERLENDİRME</p> <p>Öğretmen "Şimdi önce ellerimizden gökkuşağı yapacağız" der ve beş adet parmak boyası hazırlar. "Herkes bir boya alsın, ben de alayım ve birinci parmaklarımızın üstünü boyayalım." diyen öğretmen başparmaklar boyandıktan sonra "Herkes elindeki boyayı sağındaki arkadaşına versin. İkinci parmakları boyayacağız." der. Aynı düzen ile tüm parmaklar boyanır. Öğretmen bu sırada "Şimdi sırayla gelin yanına, çıkartmaları piyanodan sökelim, bakalım do sesini bulabilecek misiniz?" der. Çocuklar sırayla piyano taburesine oturtulur ve ayakları altına tabure koyulur. Öğretmen "Şimdi piyanodaki bütün do tuşlarını sağ elinin 3. parmağıyla orta dodan yukarıya doğru çalmanı istiyorum" der, orta do tuşunu işaretli bırakıp diğer çıkartmaları söker. Çalma esnasında çocuktan iki do arasında elini gökkuşağı çizer gibi hareket ettirmesi istenir. Bu alıştırmayı başka bir çocuk daha yapar. Diğer iki çocuk ise sol el ile orta dodan aşağıdaki seslere doğru diğer do tuşlarını bulma çalışması yapar.</p>
<p>AİLE KATILIMI</p> <p>Ailelerden internet ortamı ya da yazılı kaynaklar yardımıyla bir müzik eserinin notasını bulmaları, çocukları ile o notayı incelemeleri istenir.</p>	

Tablo 7: Yedinci Hafta Etkinlik Planı

1. GÜN: ASLAN VE CİVCİV	2. GÜN: KARGA TEKERLEMESİ
KAZANIM VE GÖSTERGELERİ <p>6. Gürlük (nüans) simgeleri ile sesin özelliklerini ilişkilendirir.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Gürlük kelimesinin sesin kısıklık ya da yüksekliği olduğunu söyler.2. "Forte" (f) simgesinden itibaren olan notaların yüksek sesli olduğunu söyler.3. Verilen çalışma parçasında "Forte" simgesini (f) gösterir.4. Verilen çalışma parçasında (f) simgesi olan notaları yüksek sesle çalar.5. "Piano" (p) simgesinden itibaren olan notaların kısık sesli olduğunu söyler.6. Verilen çalışma parçasında "Piano" simgesini (p) gösterir.7. Verilen çalışma parçasında (p) simgesinden sonragelen notaları kısık sesle çalar.	KAZANIM VE GÖSTERGELERİ <p>5. Notalar ile piyano tuşlarını ilişkilendirir.</p> <ol style="list-style-type: none">3. Verilen çalışma parçasında notaları gösterir.
MATERYALLER <p>Aslan ve civciv maskeleri</p>	MATERYALLER <p>Elektronik piyano, kağıt, kalem, Karga tekerlemesi notası, ek bir piyano taburesi, ayak için tabure, bir adet çıkartma</p>
SÖZCÜKLER <p>Piano, forte</p>	
KAVRAMLAR <p>Gürlük (nüans)</p>	
ÖĞRENME SÜRECİ <p>Öğretmen, sesin kuvvetli ya da hafif olma durumuna gürlük denildiğini açıklar. "Piyanoda bir ses örnek verelim" der ve do tuşunu hafif sesli çalar. "Bu nasıl bir ses, hafif mi kuvvetli mi?" diye sorar. Çocuklar cevap verdikten sonra öğretmen sesin hafif olduğunu belirtir ve "piano" gürlükte olduğunu söyler. "Piano"nun müzik yazımındaki işaretini tahtaya "p" olarak çizer, Bunu gördüğümüzde yazılan notaları hafif sesli çalmalıyız der. Öğretmen, "Şimdi bir örnek daha vereceğim" der ve orta do ile kuvvetli ses çalar. "Bu sefer kuvvetli ses çaldım, "forte" gürlükte" der ve tahtaya büyük bir "f" çizer. "Yazılan notaların yanında bir "f" görürsek o notayı kuvvetli sesle çalmalıyız" der</p>	ÖĞRENME SÜRECİ <p>Öğretmen, piyano taburesine oturur ve çocuklara piyanoda çalmak için bir tekerleme bulduğunu açıklar. Karga tekerlemesini piyanoda eşlik çalarak söyler. Tekerleme piyanonun üçlü siyah tuş grupları üzerinde çalınacaktır. Çocuklara "Bugün gerçek notaları boyayacağız" diyen öğretmen çocuklara notaları dağıtır. "Bu notaların içinin boyanması lazım ki bir vuruşluk nota olabilsinler." der.</p>
DEĞERLENDİRME <p>Öğretmen, "Çocuklar şimdi size hayvan maskeleri dağıtacağım der, aslan ve civciv maskeleri dağıtır. "Şimdi piyanoda bir ses çalacağım, bu sesi bir aslan mı çıkarsın, bir civciv mi?" diye sorar. Öğretmen piyanoda kuvvetli ses örnekler ve "Bu sesin gürlüğü nedir?" diye sorar. Çocuklar sesin gürlüğünün "forte" olduğu konusunda yönlendirilir. Öğretmen "O zaman "forte" için aslan kükresin" der, Aslan maskesini yüzüne tutar ve hep beraber kükreler. "Şimdi çalacağım sesi hangi hayvan çıkartabilir?" diye soran öğretmen piyanoda hafif ses çalar ve çocuklar civciv maskelerini yüzlerine tutarak civciv sesi çıkartmaları için yönlendirir. Öğretmen çocuklardan sırayla arkadaşlarına piyanoda istediği bir ses örnekleyip gürlüğünü söylemesini ister.</p>	DEĞERLENDİRME <p>Öğretmen piyanonun önüne bir sandalye daha getirir, çocukları sırayla piyano taburesine oturtur, kendisi de sandalyeye oturur. "Şimdi siz bana piyanoda eşlik yapın" diyen öğretmen soldan birinci üçlü siyah tuş grubunun en soldaki tuşunu çıkartmayla işaretler. Çocuk piyano taburesine oturur ve ayak altına tabure koyulur. Sabit bir ritimle işaretli tuşa basması istenir, öğretmen tekerlemeyi çalar. Bu çalışma diğer çocuklarla da yapıldıktan sonra ders bitirilir.</p>

Tablo 8: Sekizinci Hafta Etkinlik Planı

1. GÜN: MERDİVEN	2. GÜN: 2 ELLE ÇALALIM
<p>KAZANIM VE GÖSTERGELERİ</p> <p>5. Notalar ile piyano tuşlarını ilişkilendirir.</p> <p>4. Bir vuruşluk notayı gösterir().</p> <p>Bir vuruşluk notanın şekilsel özelliklerini söyler</p> <p>5. Verilen çalışma parçasında yer alan bir vuruşluk notaları () doğru süre değeriyle çalar.</p>	<p>KAZANIM VE GÖSTERGELERİ</p> <p>5. Notalar ile piyano tuşlarını ilişkilendirir.</p> <p>7. Verilen çalışma parçasında sapı yukarıda olan notaları piyanoda sağ el ile çalar.</p> <p>8. Verilen çalışma parçasında sapı aşağıda olan notaları piyanoda sol el ile çalar.</p>
<p>MATERYALLER</p> <p>Elektronik piyano, ek bir piyano taburesi, Merdiven resimleri, renkli kalem, çıkartma.</p>	<p>MATERYALLER</p> <p>Elektronik piyano, kağıt, kalem, bir adet çıkartma, ayak altına tabure.</p>
<p>KAVRAMLAR</p> <p>Vuruş</p>	<p>SÖZCÜKLER</p> <p>Bir vuruşluk nota</p>
<p>SÖZCÜKLER</p> <p>Nota: Sap, baş</p>	<p>KAVRAMLAR</p> <p>Vuruş</p>
<p>ÖĞRENME SÜRECİ</p> <p>Öğretmen, “Bugün piyano ne olacak biliyor musunuz? Bir merdiven. Müzik piyano merdiveninde inip çıkacak” der. Çocuklara aşağı inen ve yukarı çıkan merdiven resimleri dağıtır. Resimdeki merdivenin ilk basamağında örnek bir vuruşluk nota resmi bulunmalıdır. Öğretmen bu nota resminde sap ve gövdeyi gösterir. “Bu merdivenlere sizin de notalar çizmenizi istiyorum. Notalara sap çizin, gövdesinin içlerini de boyayın, bir vuruşluk nota olsun” der.</p>	<p>ÖĞRENME SÜRECİ</p> <p>Öğretmen çocuklara bugün her iki elleriyle piyano çalacaklarını söyler. Kağıt ve kalem olarak bir vuruşluk notayı sapı yukarıda olarak çizer. Öğretmen çocuklardan ikisinden çizmiş olduğu notanın yanına aynısından sırayla birer tane daha çizmesini ister. Öğretmen “bunların sapı yukarıda olduğundan sağ el ile çalınıyor.” der. “Notanın sapı aşağıda olduğunda ise” der ve sapı aşağıda bir nota çizer ve sol el ile çalacaklarını açıklar. Çocuklardan kalan ikisi de diğer notaların yanına sapı aşağıda birer nota çizer. Çalışma sonunda yazılmış olunan notalar aşağıdaki gibidir.</p>
	
<p>DEĞERLENDİRME</p> <p>Çocuklar dağıtılan resimlere notaları çizmeye başladıktan sonra sırayla piyano çalmaya gelirler. Çocuk yukarı çıkan merdivene notalar çizmişse öğretmen piyanonun en sağ tuşuna bir çıkartma yapıştırır. “O zaman çıkartmaya doğru tırman merdivenleri, her nota bir vuruş, eşit olsun.” der, gerekirse örnekler, ipucu sağlar. Aşağı inen merdiven resimlerinde ise piyanonun el soldaki tuşu çıkartma ile işaretlenir, çocuk yönlendirilir. Son olarak öğretmen her çocuğun resmindeki merdivenden üçer basamak keser ve bantlarla bu parçaları yana yapıştırır. Çocukları etrafına toplayıp birlikte yeni oluşturdukları besteyi değerlendirirler ve öğretmen besteyi çalar, istese sol el ile farklı eşlikler yapabilir</p>	<p>DEĞERLENDİRME</p> <p>Piyano sehпасına çocuklarla birlikte yazılan çalışma parçası koyulur ve orta do (do¹) işaretlenir. “Yazdığımız notalar do olsun” diyen öğretmen ilk üç notanın sapı üstte olduğu için bunları sağ el ile çalacağını söyler. Sonraki üç notanın ise sapı aşağıda olduğu için sol elle çalacağını açıklar. Parçayı öğretmen bir kere çaldıktan sonra çocuklar sırayla piyano taburesine oturur, ayak altına tabure yerleştirilir. Çocuğa sağ elde üç notanın ardından sol elde aynı üç notayı çalacağı hatırlatılır. Çalışma parçası öğretmenin yönlendirmeleri içe çocuk tarafından çalışılır. Düzenli tempo kazanıldığında öğretmen tarafından çocuklara eşlik de yapılabilir.</p>

SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Piyano destekli müzik etkinlikleri için hazırlanan bu model önerisi ana sınıfı öğrencilerinin temel müzik kavramları ve müziksel becerilerini piyanoyu çocuklara kullandırarak kazandırmayı hedeflemektedir. Hazırlanmış olunan etkinliklerin uzman görüşleriyle güvenilirliği sağlandıktan sonra Ankara-Çankaya'da bir ilkokulda ana sınıfı öğrencilerine pilot uygulaması yapılmıştır. Etkinliklerin uygulanmasını kolaylaştırmak ve öğrenmede kalıcılığını arttırmak amacıyla çocukların etkinliklere beş-sekiz kişilik gruplar halinde katılmasına karar verilmiştir. Pilot uygulama sonucunda kazanım ve göstergeler, etkinlik planları, öğrenme araçları, etkinlik işleniş süreci ve değerlendirme durumları yeniden irdelenerek etkinliklere son şekli verilmiştir.

Piyano eğitimi alan çocukların uzay zamansal muhakeme becerisinin çalgı alanında herhangi bir eğitim almamış çocuklara göre daha ilerde olduğu çeşitli araştırmalarla kanıtlanmıştır (CostaGiomi, 1997: 207; Rauscher vd., 1997: 7). Erken müzik eğitiminin, matematiksel mantık ve problem çözme alanlarını olumlu etkilediği, ilkokulda okumayı öğrenmeye katkı sağladığı, öğrencilerin akademik başarılarını arttırdığı görülmüştür. Duygusal gelişimle ilişkili olarak ise müzik eğitimi alan öğrencilerin kaygı düzeylerinin daha düşük olduğu, olumlu ruhsal gelişim gösterdiğine değinilmiştir. Aynı zamanda müzik, evrensel dili ile çocukların farklı diller ve kültürlerle tanışmasını mümkün kılabilir (Uluğbay, 2013). Tüm bu araştırma bulguları dikkate alınarak okul öncesi eğitimde müzik etkinliklerine günlük eğitim süreci içerisinde yer verilmesi, içerik olarak gereken özenin gösterilmesi sağlanmalıdır. Müzik etkinlikleri bir müzik öğretmeni tarafından işlendiğinde etkinliklerin içeriği zenginleşebilir, çalgı kullanımı ve öğretimi de mümkün olabilir. Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocukların erken müzik eğitiminin

faydalarından yeterli düzeyde yararlanabilmeleri için bu etkinliklerin sınıf öğretmeni yerine müzik öğretmenin işlenmesi daha yerinde olacaktır.

Bu model önerisinin bundan sonra yapılacak müzik eğitimi araştırmalarının yanı sıra okul öncesi eğitimi, özel eğitim ve çocuk gelişimi gibi alanlarda yapılacak çalışmalarda da kullanılması önerilebilir. Kontrol gruplu deneysel desenli çalışmalarda bu model önerisi erken çocukluk eğitimi ya da özel eğitim alanları için geliştirilmiş ölçeklerle birlikte kullanılabilir. Bu çalışmanın yalnız ana sınıfı için hazırlanmış olması sebebiyle özel eğitim alanında ilerde yapılacak çalışmalarda bu model önerisinin kullanımı, pilot uygulamanın özel gereksinimli çocuklarda tekrarlanmasıyla daha güvenilir olacaktır.

KAYNAKÇA

- Agay, D. (1992). *Learning to Play Piano- Book 1*, Yukon: Yorktown Press.
- Bastien, J. (1987). *Piano for the Young Beginner*, California: KJOS Music Company.
- Bulut, D. ve Aktaş, A. (2014). Okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinliklerini uygulama durumları (Niğde ili örneği), *The Journal of Academic Social Science Studies*, 25 (1), 21-34.
- Costa-Giomi, E. (1999). The Effects of Three Years of Piano Instruction on Childrens Cognitive Development, *Journal of Research in Music Education*, 47(5), 198-212.
- Çiğ Çevikkaya, İ. (2014). *Minik Müzik Gezginleri-Çocuklar için Öykülü Piyano Metodu*, Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları.
- Faber, N. and Faber, R. (2007). *My First Piano Adventure-Lesson Book A:Pre-Reading*, Milwaukee: Hal Leonard Publishing.
- Emonts, F. (2010). *Avrupa Piyano Metodu*, (Editör: Buğra Gültek) Ankara: Epilog.

- Kasap, B. (2005). Suzuki Piyano Okulu Metodu. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40,375-386.
- Rauscher, F.; Shaw, G.; Levine, L.; Wright, E.; Dennis, W. and Newcomb, R. (1997). Music Training Causes Long-term Enhancement of Preschool Children's Spatial-Temporal Reasoning, *Neurological Research*, 19 (1), 2-8.
- Soysal, F. (2012). Erken Çocukluk Dönemi Müzik Eğitimi, *The Journal of Academic Social Science Studies*, 5 (3), 191-207.
- Thomass-Lee, P. (2003). *Piano Pedagogy for Four to Five Year Olds: An Analysis of Selected Piano Methods for Teaching Preschool Children*, Dissertation, Georgia: The University of Georgia Graduate Faculty.
- Thompson, J. (2010). *Kolay Piyano Kursu*, İstanbul: Porte Müzik Eğitimi Yayınları.
- Uluğbay, S. (2013). Müzik Eğitiminin Çocuk Zekasına Etkileri, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(3), 1025-1034.
- Uszler, M., Gordon, S. and Smith, E. (1991). *The Well-tempered Keyboard Teacher*, Newyork: Schimer.

Citation Information/Kaynakça Bilgisi

- Doğan, C. ve Tecimer, B. (2018). Ebeveynlik Stresini Yordamada Annelik Algısı ve Eş Desteği, *Jass Studies-The Journal of Academic Social Science Studies*, Doi number:<http://dx.doi.org/10.9761/JASSS7635>, Number: 70 Autumn I 2018, p. 119-134.